

Torino Üniversitesi ve Centro Conservazione e Restauro 'la Venaria Reale'de' Kültürel Mirasın Korunması ve Onarımında Yüksek Lisans Yapmak

YAZARLAR: Eliano Diana, Oscar Chiantore

Interfacoltà Conservazione e Restauro dei Beni Culturali, Università degli Studi di Torino.
Torino, Italya

Özet:

2006 / 07 yılında Torino Üniversitesi, Kültürel Mirasın Korunması – Onarımı konusunda final sınavında Yüksek Lisans derecesinin verileceği 5 yıllık bir akademik müfredat hazırlamıştır. Bu derece, koruma konusunda mesleki uygulamaya dair geçerlilik ile ulusal sistem tarafından tanınmaktadır.

Dersler, uygulamalı ve teorik tüm etkinliklere ev sahipliği yapan Koruma ve Onarım Merkezi ile öğrenciler ile anlaşarak bir işbirliği içerisinde yapılır.

Dersler, aşağıdaki sektörlerde mesleki beceriler sunarak farklı müfredatlara ayrılmışlardır:

- 1- Taş materyaller ve arkitektonik dekorasyonlar.
- 2- Ahşap ve tuval üzerindeki resimler. Ahşap heykeller. Ahşap eserler ve mobilyalar. Sentetik materyaller.
- 3- Tekstil ve deri.
- 4- Seramik, cam, metal ve alaşımlar.

Laboratuar alanının katı gerekliliklerinden ve öğrenci / öğretmen orantısından dolayı yüksek lisans dersini alabilecek öğrenci sayısı sınırlıdır. Fakülte kurulu her yıl açılacak sektörleri belirler ve başvuru sahipleri, kendilerinin grafiksel becerilerini, renk duyarlılıklarını ve kültürel alt yapılarını belirlemeyi amaçlayan bir giriş sınavını geçmelidirler.

Ders yapısı, bilimsel koruma uygulaması ile ilgili olarak ulusal ve uluslar arası düzeylerde belirlenen yerlere göre düzenlenir. Bütün müfredatlarda, sanat tarihi, koruma teorisi, sanat materyallerine uygulanan inceleme ile ilgili bilimsel yöntemler, sanat eserlerinin bozulması ve dağılması, koruma materyalleri ve diğerleri gibi beş yıl içerisinde toplam 300 kredilik dersler yer alır. Bu da, 7500 çalışma saatine tekabül etmektedir. Öğretim zamanının yarısından fazlası, öğrencilerin sanatkârın tekniklerini öğrenme olanağı olduğu, materyal biçimlerini ve sanat eserlerinin eskimesini ve bozulmasını gözlemledikleri ve sonunda koruma yaklaşımlarını ve gerçek onarım uygulamalarını tecrübe edebilecekleri ve test edebilecekleri her bir mesleki müfredat için farklı olan özel onarım laboratuvarlarında geçirilmektedir. Öğrenciler, neredeyse eğitimlerinin başından itibaren hepsi farklı alanda uzmanlaşmış laboratuvarlardan sorumlu olan profesyonel restoratörlerin yakın rehberliği altında gerçek sanat eserleri ile temasa geçmektedirler. Bu laboratuvarlarda öğrenciler, öğrenci / öğretmen orantısının 5'ten yüksek olmaması gereken küçük gruplar halinde çalışırlar. Beşinci yılda her bir öğrenci, başarı ile bitirmesi gereken ve daha sonra final sınavında tartışması gereken kendi koruma projesine neredeyse tamamen konsantre olmaktadır.

Anahtar Kelimeler:...

Bu sunumda, Torino Üniversitesinde kültürel mirasın korunması – onarımı konusunda yüksek lisansın nasıl düzenlendiğini göstereceğiz. Öncelikle, bu özel meslek hakkında ve özellikle "kültürel mirasın restoratörü" demek ile ne demek istediğimiz hakkında birkaç şey söyledik.

Bu meslek sahipleri, sanat eserlerinin korunmasını sağlamak amacıyla koruma durumunu açıklayan ve materyallerin bozulma süreçlerini kısıtlamak için hareket eden kişilerdir. Bu çalışma aşağıdakileri içeren uyumlu ve koordine edilmiş bir planlama izlenerek yürütülmektedir:

- Sanat eserlerinin materyalleri, uygulama teknikleri ve muhafaza durumu ile ilgili verilerin analizi ve yorumlanması
- Müdahale çalışmalarının planlanması
- Onarım faaliyetlerinde yer alan diğer operatörlerin yönetimi ve koordinasyonu.

Tamamlayıcı faaliyetler ise araştırma, yayma, deney yapma ve öğretmedir.

Bütün bu faaliyetler bizim, restoratörlüğün doğa bilimleri, liberal çalışmalar, sanat tarihi alanında çeşitli beceriler ve hepsinden de öte iyi bir teknik ve operasyonel yetenek isteyen bir meslek olduğunu anlamamızı sağlar. Bu çok disiplinli alt yapı, restoratörün sunumda sıralananlar gibi kültürel mirası ele alan diğer meslekler ile de etkileşim halinde olmasını sağlar.

Bu meslekte yer alan kişiler yalnızca kendi başlarına çalışmazlar ayrıca ekip çalışması da düzenleyebilmeleri gereklidir ve özellikle de iki ana figür ile etkileşim halinde olmalıdırlar: Restoratör tarafından oluşturulan restorasyon planının içerisinde karar verme bağımsızlığına sahip restoratörün işbirlikçisi; ve esasen restoratörün talimatlarını yerine getiren kişi olarak restoratörün teknisyeni.

2006 – 2007 akademik yılında bu tür özel bir hazırlık sunmak amacıyla Torino Üniversitesi, Cesare Brandi ve Giulio Carlo Argan tarafından 1939 yılında kurulmuş Roma Istituto Superiore per la Conservazione e il Restauro (ISCR) Fakültesi ve Umberto Baldini'nin talimatı uyarınca 1975 yılında kurulan Florentine Opificio delle Pietre Dure Fakültesi tarafından çok iyi bir şekilde temsil edilen muhteşem İtalyan onarım geleneği yolunu izleyen 5 yıllık bir akademik müfredat oluşturmuştur.

Torino Üniversitesi tarafından düzenlenen dersler, son zamanlarda kurulmuş olan koruma alanında mesleki uygulamanın yasal geçerliliğini garanti eden İtalyan ulusal eğitim sistemi tarafından tanınmaktadır.

Akademik dereceden önce, yukarıda bahsedilen Opificio delle pietre dure'dan ve ISCR'den gelen oldukça kalifiye meslek sahipleri hariç olmak üzere onarım, esasen bölge okulları tarafından düzenlenen çoğunlukla uygulamalı eğitimli kişiler tarafından yapıldığı için bu bizim derslerimizin önemli bir özelliğidir. Hükümetimizin amacı, kurumsal tanınırlık ile onarım faaliyetlerinin başında olacak bir mesleki kadro oluşturmaktır. Dersler, kurumsal ve özel ortakların işbirliği (Torino ve

Venaria Belediyesi, Piedmont Bölgesi, Torino Üniversitesi ve Meslek Okulu, iki Banka Kurumu, Compagnia di San Paolo ve Cassa di Risparmio di Torino gibi) sayesinde 2005 yılında kurulmuş olan bir kurum olan La Venaria Reale'nin koruma ve onarım merkezi ile işbirliği halinde yürütülmektedir. Okul, İtalya hükümeti ve Avrupa fonları arasındaki koordinasyonlu bir etkinlik sayesinde tamamen restore edilmiş olan "La Venaria Reale" adlı eski kraliyet sarayının bulunduğu yerde bulunmaktadır.

Bizim yüksek lisans programımız, biçimlendirici dersler de uzmanlaşan dört farklı müfredat sunmaktadır. Bu sunumda, uygulamaya konulan bütün müfredatları kısaca özetleyeceğim:

Bunlardan birisi, taş materyallere ve arkitektonik dekorasyonlara ayrılmıştır; diğeri, ahşap ve tuvaler üzerindeki resimler ile ilgilenmektedir; diğeri müfredat, tekstil ve deri ile ilgilenmektedir ve sonuncusu ise seramik, cam ve metallere yapılmış sanat eserlerini kapsamayı amaçlamaktadır.

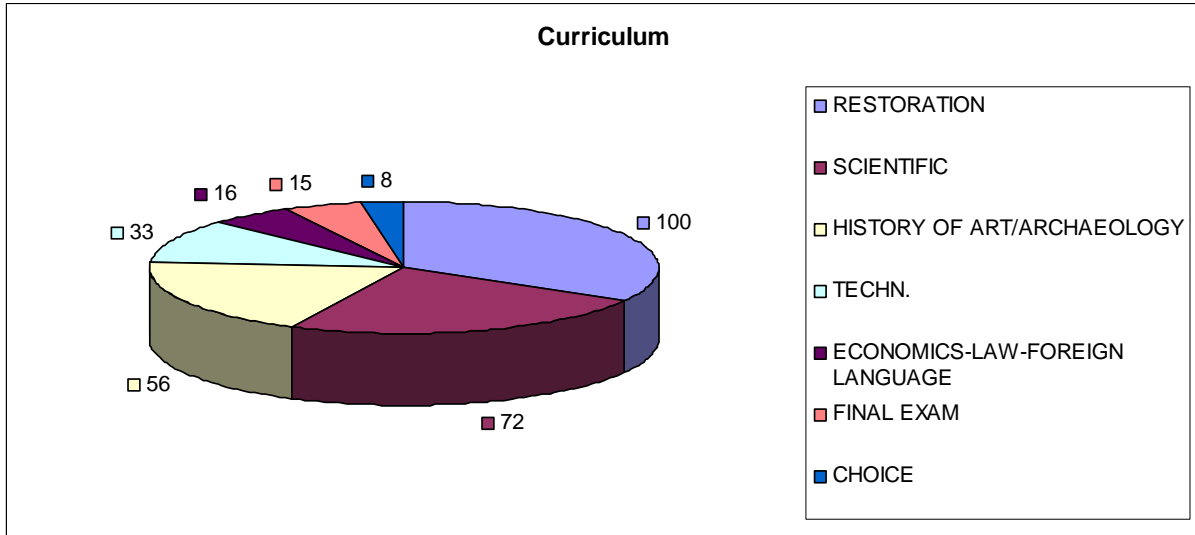
Restoratörün müfredatı, üç farklı alanın bir sonucudur:

- Sanat tarihi, arkeoloji, mimarlık tarihi, müzecilik, onarım teorisi ve tarihi konusunda sürekli bir hazırlık sağlayan beşeri bilimler.
- Öğrencilere, kimya, fizik, biyoloji, mineraloji, taş bilim derslerinin verildiği doğa bilimleri.
- Ancak ana faaliyetler, Venaria Merkezinin restorasyon laboratuvarlarında yürütülen uygulamalı faaliyetlerdir.

Bütün teorik faaliyetler, çok disiplinli bir yaklaşım ile geliştirilmektedir: bunlar tüm müfredatlarda ortak ve bu derslere katılım zorunludur.

Teorik faaliyetlerin amacı, öğrencilere hem sanat ve arkeoloji tarihini öğretmek hem de koruma teorisi ile ilgili sağlam bir temel oluşturmaktır. Bu konular, materyal bileşiminin ve bozulmalarının incelenmesine dair modern bilimsel yöntemler ile eşleşmektedir. Koruma uygulamasında kullanılan materyaller üzerine yapılan çalışmaya özel bir özen gösterilmektedir.

Bu grafikte, farklı öğretim faaliyetlerinin dağılımını görebilirsiniz ve teorik ve uygulamalı faaliyetler arasındaki dengeyi fark edebilirsiniz.

Müfredat:

Onarım

Bilimsel

Sanat / Arkeoloji Tarihi

Teknik

Ekonomi – Hukuk – Yabancı Dil

Final sınavı

Seçim

Uygulamalı faaliyetler, herhangi bir farklı müfredatla özgüdür ve öğretim zamanının çoğu, restorasyon (onarım) laboratuvarlarında geçirilmektedir. En iyi öğrenme kalitesini sağlamak için öğretmenin öğrencisine oranı bir ile beş arasındadır. Öğrenciler, orijinal sanat eserleri üzerinde uygulamada bulunurlar ve bunların çoğu, kültürel miras olarak sınıflandırılmaktadır. Ayrıca uygulamalı faaliyetlere de katılım zorunludur.

Uygulamalı faaliyetlerin çift amacı vardır; eskime ve bozulma süreçlerinin yanı sıra tarihi, teknik ve bilimsel dokümantasyonun analizi aracılığıyla ve materyallerin bileşiminin analizi ile birlikte sanatkarların tekniklerini öğrenme. Bir diğer amacı ise koruma metodolojilerini test etmek ve deneylemek ve onarım çalışmasına devam etmektir.

Uygulamalı faaliyetler, hem okul içerisindeki laboratuvarlarda hem de dışarıdaki restorasyon alanlarında yapılmaktadır. Tüm uygulamalı faaliyetler, öğrencilerin materyallerin fiziki, kimyasal ve teknolojik özelliklerine daha çok aşina olmalarına yardım olacak örnek parçaların üretimi ile derslerin başladığı ilk yıllarda başlar. Daha sonra öğrenciler, tüm işlemlerin sanat eserleri üzerinde yapıldığı ileri düzeyde eğitimde yer alırlar. Öğrencilerin, öğretmenlerinin yakın kılavuzluğu altında gerçek sanat eserleri ile teması geçme şansları olduğunu belirtmek önemlidir. Bu program, ilk 4 yıllık eğitim içindir çünkü beşinci yılda öğrenciler kendilerini final sınavında tartışılacak bağımsız ve orijinal koruma projesinin yapımına neredeyse tamamen vereceklerdir.

Aslında bu müfredatlar, tüm sanat eserlerinin oluşturulmasında kullanılan bütün materyalleri kapsamamaktadır ve bizler kâğıt gibi materyallere ve müzik enstrümanlarına özgü ayrılmış iki tane daha müfredat oluşturmayı planlıyoruz.

Bizim bölümümüze girmek için öğrencilerin iki uygulamalı test ve bir sözlü sınavdan oluşan bir giriş sınavını geçmeleri gerekmektedir.

Grafiksel becerileri ve el becerilerini değerlendirmek amacıyla uygulamalı testlere ihtiyaç duymaktayız: ilk test, yalnızca net hatları kullanarak siyah – beyaz bir fotoğraftan bir çizim yeniden yapmayı içermektedir.

İkinci test ise, yeniden renk (renkler) oluşturabilme becerisini kontrol etmeye ayrılmıştır ve suluboya tekniğini kullanarak resimden alınan renkli ayrıntıyı yeniden yapabilmeyi içermektedir.

Sözlü sınav, adayın esasen sanat tarihi, doğa bilimleri, artistik teknikler ile ilgili olarak temel hazırlık konusunda test edilmelerini ele alır.